

Hälso- och sjukvårdsgemensamma resurser stab

Handläggare Peo Hermansson chefläkare

Socialdepartementet**Externt Dnr S2022/02920****Regeringskansliet****103 33 Stockholm**s.remissvar@regeringskansliet.ses.fs@regeringskansliet.se**Yttrande över remiss - Begränsningar i möjligheterna för vissa aktörer att få tillstånd att bedriva öppenvårdsapotek (SOU 2022:27)****Sammanfattning**

Region Gävleborg välkomnar och har erbjudits inkomma med synpunkter på detta betänkande, där regionen i stora drag tillstyrker förslaget och ställer sig bakom bedömningarna, dock med nedanstående kommentarer.

Vad gäller konsekvensutredningen bedömer Region Gävleborg att utredningen underskattar framtida påverkan på såväl ekonomiska konsekvenser för regionerna som på patientsäkerhetsaspekter. Detta då utredningens förslag visserligen kan förbättra, men ingalunda undanröja alla associerande faktorer mellan aktörerna som negativt påverkar det man vill uppnå.

Utredningens uppdrag har varit en översyn av regleringen av vårdgivares möjligheter att beviljas öppenvårdsapotekstillstånd, och därmed att äga och driva öppenvårdsapotek, och av öppenvårdsapotekstillståndshavares möjlighet att äga vårdgivare. Syftet är att minska risken för att ett gemensamt ägande leder till exempelvis onödigt vårdutnyttjande eller överförskrivning av läkemedel.

Utredningen har också haft i uppdrag att analysera och föreslå hur såväl uppföljning som tillsyn över öppenvårdsapoteks och vårdgivares verksamheter i relation till författningsförslagen i denna del kan utvecklas.

Kommentarer

Utredningens kartläggning visar att samarbete mellan vårdgivare och öppenvårdsapotek förekommer i stor utsträckning och inom samtliga större apotekskedjor. Man menar också att samarbetet kan ge stora mervärden och underlätta kunskapsutbyte, men Region Gävleborg kan konstatera att det inte presenteras några exempel på vad, eller för vem, detta mervärde kan bestå i. Ett kunskapsutbyte är enligt regionens uppfattning inte avhängigt delägarskap eller ekonomiska avtal.

Apotekens utbyggnad av tjänster såsom receptförnyelse över telefon, blodtryckstagnning och blodprovstagnning med direktförskrivning av exempelvis blodtrycksmedicin och blodfettsänkare från anknutna distansläkare som aldrig träffat patienten och som saknar möjlighet till uppföljning och fokus på livsstilsförändring leder sannolikt till en överanvändning av läkemedel.

Region Gävleborg välkomnar bland annat därför, att nuvarande regelverk kring tillstånd att bedriva öppenvårdsapotek reformeras.

8.2 Möjligheterna till gemensamma ägarförhållanden mellan vårdgivare och tillståndshavare bör begränsas

Region Gävleborg tillstyrker förslaget *under förutsättning* i vår kommentar under 8.4 och med kommentar under 9.

8.4 Begreppet *bestämmande inflytande* bör tydliggöras

Här hade Region Gävleborg önskat att bedömningen i stället presenterades som ett skarpt förslag. Om begreppet tillämpas såsom i andra regelverk och inom affärsrätten riskerar utredningens förslag bli tandlöst.

9. Konsekvenser av utredningens förslag

Som angetts ovan bedömer Region Gävleborg att utredningen underskattar framtida påverkan på både ekonomiska konsekvenser för regionerna såväl som på patientsäkerhetsaspekter. Detta då utredningens förslag kan förbättra men ingalunda undanröjer alla associerande faktorer mellan aktörerna.

Utredningens förslag till lagtext är utformad så att endast ett majoritetsägande av apotek/vårdgivare berörs och inte lägre ägarandelar. Man tar inte heller hänsyn till olika ekonomiska och andra avtal i övrigt. Oavsett om det föreligger ett ägarskap eller ett samarbetsavtal mot ersättning är monetär vinst syftet. Samverkansformer i stort bör således regleras i lagförslaget och inte enbart den juridiska (ägar-) avtalsformen.

Region Gävleborg

Johan Kaarme
Hälso- och sjukvårdsdirektör